

Brassói Lapok

XXXVIII. évfolyam
245. szám

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

Szerda
1932. évi október 26

ELŐFIZETESI ARAK: Belföldre havonként 60 lej, postai szétküldéssel; Brassóban és mindazon helyiségekben, ahol a kihordás nem posta úján történik, a kihordónak a kézbesítési díj külön megfizetendő. Ez a kézbesítési díj havonként 8 lej. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — Az előfizetési díj átutalható postautalványon vagy fizethető nyugta ellenében a lap utolsó oldalán felsorolt pénzbeszedő-megbízottaink kezéhez. Magyarországon postatakarékpénztári számlánk száma 12.174. **HIRDETÉSEK** díja 6 lej, szövegoldalón elhelyezve 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

Szélesend a belpolitikában

Bomlási folyamat a nemzeti-parasztpártban — Az ellenzék külügyi bizottság elé viszi a Vajda—Titulescu-affért

Bukarest, október 24.

Nagy kinok és vajudasok közepette született meg az új kormány, de az élete is nehezen indul. Ellentétek a kormányon és kormánypárton belül, heves és valószínűleg a közvélemény erős támogatásával meginduló támadások kívülről: ennek néz elébe a nagynehezen összekovácsolt kabinet.

A kormányválság helyébe máris megkezdődött a válság a kormányban. Maniu kijelentette a kormányalakítás után, hogy a tárgyalások a szovjettel folytatódhatnak, mintha misem történt volna. — Mint egyik bukaresti lap írja, „Titulescu erre ugrált mérgeiben”. Nincs kizárva, hogy a francia kormány nyomása alatt Titulescu a külügyminiszeri székből kénytelen lesz lelépni, sokszor hangzottatott meggyőződésével ellentétes politikát követni és tűrni, hogy Cadere megegyezésre jusson Litvinovval.

Nem lesz könnyű dolga Titulescunak november 14-én Genfben sem, ahol most ő folytatja a tárgyalásokat a külföldi szakértőkkel, illetve hitelezőkkel. Ha elfogadja azokat a szigorú feltételeket, amelyek Vajda megaláztatnak és elfogadhatatlannak találja, a miniszterek egy része — alighanem ellene fordul.

A kormányt nagynehezen összekalapálták, de Vajda és az egész erdélyi frakció háttérbe szorítása megtette a hatását a lelkekben. A nemzeti-parasztpártban lappangó bomlási folyamatot pedig egy új, hatalmasnak ígérkező politikai alakulás csak siettet.

Junian, Stere, dr. Lupu együtt?

Az új alakulat jelszava: demokratikus parasztpártot! A mozgalom élén Junian áll, bekapcsolódik Stere, aki Besszarabiában tagadhatatlan népszerűségnek örvend és Besszarabiát szállítaná az új pártnak. De csatlakozik Lupu dr is, aki legutóbb Erdélyben is rengeteg szavazatot szedett össze. Az ökirályságban, mint a három vezér reméli, sok helyi tagozat csatlakozik hozzájuk, mert már látják, hogy a kormánypárt a hatalom kedvéért teljesen cserbenhagyta a párt egykori demokratikus programját.

Az új baloldali parasztpárt inflációt és radikális adósságrendezést ígér, főleg a mezőgazdák számára. Szombaton és vasárnap lázasan folytak a tanácskozások Lupu és Stere, valamint más politikusok között.

Titulescu megverte a belpolitikai csatát, de megfizetett érte. Eddig érintetlen tekintélve nagy csorbát szenvedett. A parlamentben, amely november 15-én megkezdte ülésszakát, roham indul ellene az ellenzék részéről. Az ellenzék hír szerint egyhangúlag követeli, hogy hívják össze a kamara külügyi bizottságát és magyarázzák meg a Vajda—Titulescu-affért. Titulescu helyzete annál nehezebb lesz, mert a kormánypárt többsége megaláztatónak találta azt a módot, ahogyan Vajdát menesztették.

Különben a megnemtámadási szerződés ügyében újabb fordulatról nem érkezett hír. Litvinov és Cadere még nem kezdték meg a tárgyalásokat. A külföld változatlanul nagy érdeklődést tanúsít a romániai ügyek iránt, elsősorban a román-orosz paktummal kapcsolatban. — Berlini jelentés szerint a szovjet rádió-

leadói minden kommentár nélkül közölték Maniu sajtónvitatkozásának azt a részét, amely a külpolitikára és a közvetlen tárgyalások újravételeire vonatkozik. A szovjet hivatalosa, a „Pravda” tovább támadja Titulescut. Kimutatja, hogy egyetlen célja aláaknázni a paktumot, mely a békét biztosítaná. Titulescut francia katonai körök és hadiipari körök mozgatják és összeköttetésben áll Deterdinggel, az olajkirállyal, a szovjetellenes front ismert vezérével is. Párisi jelentés szerint a jobboldali

Tömörül a stabilizációs front

A liberálistájt hétfői értekezletén a stabilizáció mellett foglalt állást. Ugyanakkor Jorga egyik lapban szintén a stabilizáció mellett nyilatkozott. Madgearu és barátai, hír szerint, békíteni próbálják Juniant, de maguk se igen bíznak az eredményben. Mindenesetre az inflációs front még elég gyengének látszik a stabilizáció híveivel szemben.

Apasztják a köztisztviselők létszámát

Bukarest, október 24.

Hétfőn a pénzügyminiszeriumban Madgearu elnöklelte alatt nagy tanácskozás volt, amelynél elhatározták, hogy a

köztisztviselők létszámának csökkentését végrehajtsák s az erre vonatkozó revíziós munkálatokat november 1-ig befejezik. Még nem tudni, hogy a létszámd redukció pontosan milyen mértékű lesz.

A Magyar Távirati Iroda utján

Cáfolják Gömbös nemzeti munkatervét

Budapest, október 24

Lapunk más helyén a budapesti reggeli lapok híradása alapján részletes tudósítást közöltünk Gömbös nemzeti munkatervéről. Ujabbán a kormány hivatalos nyilatkozatot adott ki, amely szerint a lapoknak a munkatervre vonatkozó összes közleményei minden alapot nélkülöznek.

Most már nem tudni, hogy a munkatervnek tulajdonított nagyszabású reformok légbőlkapottak-e, vagy a kormány csak azért cáfol, mert tervei idő előtt pattantak ki.

Megkezdődött Karikás Frigyes és társai törvénytörési tárgyalása

Budapest, október 24

Hétfőn délelőtt kezdte meg a budapesti törvénytörési Sallay és Fürst-féle szervezettel összeköttetésben álló kommunis-ták. Karikás és társai perének tárgyalását. Karikásék az állam és társadalmi rend erőszakos felforgatására irányuló büntetési vádoliák. Érdekes, hogy a pártvamosítás adatai szerint Karikás a kommun idején a forradalmi törvénytörések megkerülésével agyonlővetett egy lelkész, míg más információk szerint ezt cáfolják. A kivégzett nap vak öccse azt állítja, hogy bűnvitát egy volt vezérkari százados ölette le. Böhm Vilmos volt népbiztos pedig a bécsi magyar követ-ségen azt vallotta, hogy éppen Karikás volt az, aki Táray-Szabó kapitány ellen feljelentést tett kivégzés miatt.

A Karikás-üggyel kapcsolatban érdekes akció indult meg. Az Oroszországban maradt volt hadifoglyok hozzátartozói

utján a politikai foglyok csereakcióját indítványozták. Rákosi Mátyást, Szabó Zoltánt és még többeket, akik most a magyar börtönökben ülnek, cserélnék kis a cseka foglyaival. Azt a kérdést, hogy ki tegye meg a kezdeményező lépést a két ország között, úgy oldották meg, hogy a török és német kormányokat kérték fel a közvetítésre és az akció megindítására. Ha Karikást elítéli a törvénytörés, ő is beleesne a kicserélendő foglyok csoportjába.

A tárgyaláson először Karikást hallgatták ki. Elmondta, hogy erdélyi születésű, meggyőződéses kommunista. Oroszországban akadémiát végzett és textil-gvári igazgató volt. Tagadja, hogy Magyarországon bármilyen agitációs munkát végzett volna. Sallayval és Fürsttel csak egyszer beszélt. A rendőrségen kiderőszakolták belőle a beismert vallomást. Nem érzi magát bűnösnek.

A tárgyalás folyik.

Megszűnt a Rote Hilfe feltámadt a Proletár Szolidaritás

Bécs, október 24.

A feloszlott Rote Hilfe helyébe megalkult a „Proletár Szolidaritás” elnevezésű mozgalom, amely szombaton és vasárnap tartotta meg kongresszusát Ottakringben. A kommunista mozgalom vezetői elhatározták, hogy december 5-án Bécsben megtartja az ausztriai munkanélküliek kongresszusát, amellyel kapcsolatban éhségfelvonulást rendeznek Bécs utcáin.

Világkörüli utra indul huszonnégy olasz repülőgép

Róma, október 24.

A világkörüli repülések történetében is páratlan vállalkozásba kezd az olasz aviatika. A jövő év márciusában, vagy áprilisában egy 24 repülőgépből álló osztag világkörüli utra indul, amelyet három hónapon belül be akarnak fejezni.

A külföldről nem jöhet utánvételes küldemény Romániába

Bukarest, október 24

A Banca Nationala újabb módot talált a devizaforgalom korlátozására. Szombaton interveniált a CFR vezérigazgatóságánál a külföldről érkező utánvételes szállítmányok ügyében. Ennek folytán november 15-től kezdve külföldről érkező szállítmányokat semmilyen valutában sem lehet utánvétellel terhelni. Az intézkedésről táviratilag értesítették a külföldi vasutigazgatóságokat.

Olcsóbb a cukor — de csak 50 banival

Bukarest, október 24.

Néhány héttel ezelőtt már kilátásba helyezték a cukor árának leszállítását. Ez ma megtörtént, amennyiben a kockacukor kilója 50 banival olcsóbb lett. Nem sok.

Letartóztatták a kolozsvári prefektúra irodafőnökét

Kolozsvár, október 24.

Néhány napja felfelentést kapott a rendőrség Csejdi Lajos, a vármegyei prefektúra irodafőnöke ellen, akit azzal vádolnak, hogy hamis okmányok alapján került hivatalába. A vizsgálat szenzációs leleplezéssel végződött. Kiderült, hogy Csejdi érettségi bizonyítványt közönséges hamisítványt.

A csaló irodafőnököt letartóztatták és átadták az ügyészségnek.

Filipescu Grigor lett a vlasca-megyei szenátor

Bukarest, október 24

A vlascamegyei szenátorválasztáson a lőkötesért a szenátusból kizárt Novitzky kuzista szenátor mandátumát Grigore Filipescu, a konzervatív párt vezére nyerte el.

Államilag megszervezett éhenhalás

Hogy játszotta ki a CFR a fiatal távirászkokat?

Bukarest, október 24

Kormányváltás után...
A közlekedésügyi minisztérium ele-
gáns palotája a Boulevardul Elisabetán
türelmetlenül várja visszakapott meste-
rét, Mirto minisztert.

Az épület előtt embercsoportok. Szor-
osan egymáshoz simulva. Rongyosak.
Félig meztelenek. Így akariák magukat
védeni az őszi esős idő csontig ható hi-
deg levegője ellen.

Kitagadott hozzátartozói a miniszteri-
umnak. Exhivatalnokok. Volt vasúti
távírdászok.

Mind fiatalok. Obsitos katonák. Ők is
a minisztert várják. De leginkább egye-
het várnak. Kenyeret. Az éhség hajította
őket szeretett főnökük, a miniszter elé.

— El nem megyünk, amíg nem érke-
zik. Körülvesszük és csak akkor enged-
jük el, ha visszahelyez állásunkba.

— Hallatlan! Miután

két-három évig szolgáltuk a hazát,
most az utcán enged hennünk éhen
halni.

Az ország minden részéről jöttek. A
katonaságtól felszabadult vasúti távir-
dászok. Miután elvégezték szolgálatukat
a hadseregnél, nem akariák őket vissza-
venni állásukba.

Lehetnek vagy százötvenen. Az egész
országban. Leginkább erdélyiek. Köztük
is legtöbb a magyar.

A regáliak legnagyobb része protekció
és összeköttetések útján visszajutott.
Ezeknek megtaradták visszahelyezési-
ket, egyszerűen azért, mert helyüket
újak foglalják el.

Pedig a törvény egy hároméves sza-
badtságot engedélyez nekik a katonai
szolgálat számára. Miután a katonaságot
elvégezték, a vasút köteles visszahel-
yezni őket. Ezt világosan kimondja az
1929-es vasúti organizációs törvény.

A távirászok iskolája elvégzése után és
az állami szolgálatba való belépés előtt
a vasút szerződést kötött az iskola ös-
zes végzőivel. A fiatal távirászok eh-
ben a szerződésben kötelezték magukat,
hogy hat évig állami szolgálatban marad-
nak. Röviddel a katonasághoz való be-
vonulás előtt ezt a szerződést meghos-
szabbították még újabb öt évre.

Vannak köztük olyanok, akik két év-
vel ezelőtt szabadultak a katonaságtól.
És azóta mindig munkanélküliek.

Hogyan a vasút mégis valami törvényes
szint adion jogtalan elbocsátásuknak.
Később vizsgára állította őket. Pedig ezt
egymii körülmény, vagy rendelet nem ír-
ja elő. Ők elvégezték az iskolát és ké-
sőbb a katonaság előtti működésük alatt
is, több vizsgának vetették alá magukat.
Közülük egy olyanok, amely kimondot-
tan végleges jelleggel bír. Többre-
sükk már két-három, ötöt öt évig szolgálta a
vasutat.

A vizsgák persze kimondottan csak
azt a célt szolgálják, hogy elbuktassák
őket és ezáltal megszabaduljanak tőlük.
Először is

mind olyan dolgokat kérdeznek, ami-
ket nem tanultak és nem fordultak elé
gyakorlatukban.

Egyébként egyáltalán nem tartoznak
szakmájukhoz. Gépteknika, amihez
semmi köze a távirászoknak.

A vizsgákat az egész ország számára
egy miniszteri bizottság tartja Bukares-
tben. Nem tartanak semmi kurzust és
egyáltalán nincsen tananyag. Ugy, hogy
a jelöltek kénytelenek teljesen előkészü-
letlenül előállni.

A vizsgázatók rendkívül szigorúak és
durvák. A legkisebb és egyetlen téve-
désért is sértő kifejezésekkel illetik a
jelölteket s azután elbuktatják őket.

Aki nem megy keresztül az írásbelin,
azt nem engedik szóbelire. Aki átussza
az írásbelit, azt elvágják a szóbelin. Azo-
kat, akiket a legjobb, azaz a legrosszabb
akarattal sem lehet elbuktatni a vizsgá-
kon, azt az orvosi vizsgálatnál utasítják
vissza.

Eddig kétszer jelentkeztek vizsgára.
Mindössze egy ment keresztül.

— Két hete, hogy itt kóborlunk a fő-
városban. A parkokban és éjjeli mene-
dék helyen alszunk. Sokszor evésre is
sor jut. A munkanélküliek kántinján.

Egy érdekes eset a sok közül:

Oana Ilyés, máramaroszigeti:

— Én román vagyok. De cseh állam-
polgár. Jó állásom volt Csehszlovákiá-
ban, de otthagytam és átjöttem Romá-
niába. Csak azért, ne egy idegen orszá-
got szolgáljak. Romániában akartam

katonáskodni. Beléptem a román vasu-
tba, megszereztem az állampolgárságot és
büszke örömmel bevonultam, szolgál-
ni hazám hadseregét. És most ez a haza há-
lából az utcára dobott.

Egy elegáns autó. A miniszter uré.
A lerongyolódott és kiéhezett obsito-
sok megrohanják.

Kiszáll egy ur. Erős elhatározással kö-
rülveszik. Csalódás. Nem a miniszter,
csak a titkár.

A miniszter ur továbbrobogott. Mi-

Negyvenmillió ember áll kenyér nélkül

Borzalmas tél elé néznek az amerikai munkanélküliek

Newyork, október 24

Az amerikai munkásszövetség legújabb helyzetjelentése minden kerteles
nélkül, a legmegdöbbentőbb realitással számol be arról a borzalmas nyomoru-
ságról, amely ezen a télen a munkanélküliekre vár. A jelentés többek között a
következőket állapítja meg:

A most következő tél olyan szenvedéseket hoz, aminek Amerikában történel-
mében eddig még nem volt példa. Kifulladás azonban semmi sincs arra, hogy eze-
ket a szenvedéseket enyhíthessék. A gazdasági depresszió több mint 40 millió
ember életkörülményeit fosztotta meg attól a minimumtól is, amit az egészség és
a munkaképesség érdekei megkövetelnének.

Az amerikai munkásszövetség jelentése végső következtetésében azt állapít-
ja meg, hogy Amerikát még sohasem érte hasonló arányú katasztrófa, amely
mellett jelentőségében még a világháború is eltörpül. Az éhenhalás, a betegség és a
munkanélküliség miatt keletkezett erkölcsi bajok alapjaiban rendítették meg
Amerika nemzeti létét.

Letartóztatták Zúrichben a Rockenstein-házaspárt

A rendőrség megállapítása szerint Rockensteinék egymillió pengőrt akartak kicsempészni Magyarországból

Budapest, október 24

Az elmúlt héten a budapesti rendőrfő-
kapitányság a 35 ezer dolláros valutahab-
lás ügyében folytatott vizsgálat során
elfogatott parancsot adott ki Rockenstein
Lajos tőzsdébizománys és felesége el-
len. A zürichi rendőrség az elfogatopa-
rancs alapján szombaton délnél ismét-
ten előállította a budapesti tőzsdébi-
zománvost feleségével együtt s mindkettő-
jüket letartóztatta. Szombaton délután
pedig a zürichi rádióállomás után kö-
zölték a budapesti rendőrfőkapitányság-
gal, hogy

Rockensteinéket letartóztatták s kér-
ték a magyar rendőrséget, hogy a szo-
kásos kiadatási eljárást ügyükben in-
dítottassák meg.

A Rockenstein házaspár letartóztatá-
sával most már a börtöndráló valuta-
csempészbandának hat tagját fogták el.
Érdekes azonban, hogy közülük egyedül
csak Steinfeld Andor tőzsdébizománvost
ül magyar börtönben vizsgálati fogoly-
ként míg a többi öt, külföldön élvezi a
hatóságok hivatalos vendégszeretettel. —
Szekulesz József anvósával. Szóke

Gyulánéval együtt a bécsi. Nagy Pál
a kolozsvári, a Rockenstein-házaspár pe-
dig a zürichi börtönben várja a kiadatási
eljárás befejezését.

A zürichi rendőrségtől egvébként
szombaton délelőtt érkezett meg Buda-
pestre a Rockensteinék kihallgatásáról
készített jegyzőkönyv, amelyet már na-
pokkal ezelőtt felvettek Rockensteinék
kihallgatása alkalmával. A jegyzőkönyv
szerint Rockensteinék mindent tagad-
nak. Azt állítják, hogy a börtönben nem
is volt valuta, hanem csak néhány ruha-
darab, amelyet Bauer Mária Rocken-
steinnének kellett volna, hogy átadion.
Maguk csak üzleti ügyeik intézése céljá-
ból tartózkodtak Zúrichben. A budapesti
rendőrség azonban megállapították,
hogy a Rockenstein-házaspár vallomása
ellentétben áll az eddig felderített ada-
tokkal. Büntőrsaik ugyanis, akik a soro-
zatos valutacsempészési kalandokban
közrejáróztak, már beismert vallomást
tettek s azokból a rendőrség anuvit
megállapított, hogy eddig körülbelül 1
millió pengő kicsempészésre kapott Ro-
ckenstein Lajos megbízást.

Életbelépett az adóleszállításról szóló törvény

Bukarest, október 24.

A hivatalos lap 247-ik számában került ki-
hirdetésre az október elsejére megígért adó-
mértéklési törvény. A törvény négy szakasz-
ból áll és szövegét a következőket tartal-
mazza:

1. szakasz: Október elsejével kezdődően
mindaddig, amíg a következő periódusra szó-
ló jövedelmi becsléseket az összeíró és kivétő
bizottságok újra megcsinálják, a
mezőgazdasági adó kvótái felére, míg ugyan-
azon adó pótdadókvótái 25 százalékkal csök-
kennek.

2. szakasz: 1932. október elsejétől kezdve a
házaó kvóta 12 százalékról 10 százalékra
száll alá.

A beépített ingatlanok összeírása az egye-
nesadótörvény rendelkezéseinek megfelelően
fog megtörténni.

3. szakasz: Október elsejével kezdődően
a szabadfoglalkozásuk, (ügyvédek, orvo-
sok, mérnökök, építésszek, stb.), kereseti adó-

ja 8 százalékról 6 százalékra csökken.
4. szakasz: A forgalmi adót nem kell be-
hajítani 1932. október elsejével kezdődően a
kisiparosoktól, (kézműiparosoktól), kik önma-
gukban dolgoznak, vagy ha legfeljebb hat
személy segíti őket, azzal a feltétellel azon-
ban, hogy a mesterségükön kívül más jöve-
delmi forrásuk nincsen.

Eddig szől a törvény, amely, ha elkészten
is, jól jön az érdekelt adófizető rétegeknek és
elsősorban a teljesen elszegényedett kisiparo-
sok részére. Egyetlen fogyatkozása ennek a
törvénynek csak az, hogy

nem csökkenti a hátrálékos adókat, amelye-
ket a kisiparosok éppen azért nem tudtak
kiegyenlíteni, mert nincsen keresetük.

Enélkül az a helyzet állhat elő, hogy a kis-
iparosoknak ezentul nem lesz ugyan adója,
de elárverezik és még jobban tönkreteszik az
elmaradt adóért és akkor amugysem tudna
újabb adót fizetni.



A francia állam forrásai

VICHY-CELESTIN

VICHY-GRANDE-GRILLE

VICHY-HOPITAL



vese-hólyag-köszvény,
cukor-értágulás

májés epe
szervi be-
tegségek

gyomor-
és bélbajok

Roosevelt ígéretet tett az alkoholtilalom megszüntetésére

Newyork, október 24.

Roosevelt, a demokratapárt elnöke,
lőltje, tegnap St. Louisban mondott be-
szédeben kijelentette, hogy mielőtt meg-
választják, első dolga lesz teljesen eltö-
rölni az alkoholtilalmat. Amerikában
ezek után csaknem bizonyosra veszik
Roosevelt győzelmét.

HALLÓ, ITT RÁDIÓ B. L.

SPEAKER: Tomcsa Sándor

Hivatalban történel...

Egy félnek valami kifizetést eszközöl-
tek.

A fél térdnadrágban volt, nagy, bő nad-
rágsebekkel.

A nadrág pedig szíjjal vala az illető
derekához rögzítve.

A pénzt a fél apróban kapta. Lejese-
ben.

Mindegy: ma nem lehet válogatni.

A pénztárnok kirakta a bepakolt pénzt
a kassza pultjára. Egy egész kis bug-
lya volt.

A fél a pénzt kezdte berakni nadrág-
ja bő zsebeibe. Közben valamit magyará-
zott az öröm bőbeszédűségével. Beszél és
ugy rakta a pénzt, hogy oda sem nézett.

Csak rakta, rakta azokat a félkilós su-
lyokat a nadrágja zsebeibe. Egyet a bal-
ba, egyet a jobba.

Csak rakta, rakta, míg egyszer a hína-
tali szobában konsternációval vegyes ka-
cagás tört ki.

Nem csoda.

A boldog fél a következő pénzcso-
mót nem tudta a nadrágja zsebébe tenni.

Nem.

Mert a zsebek már a térdeinél voltak.

Pardon.

Fizetik az októberi nyugdíjakat és fizetéseket

Bukarest, október 24.

Madgearu pénzügyminiszter elrendelte,
hogy az egész országban kezdjék meg az
októberi nyugdíjak kifizetését. A köz-
tisztviselői járandóságok kiutalása októ-
ber 27-én kezdődik.

Korrupciós körbe-körbe

Varsó, október 24.

A kattowitzi kerületi törvényszék előtt
a varsói pénzügyminisztérium Login nevű
hivatalnok 245.000 zloty erejéig pert in-
dított Pless János herceg felsősziléziai
magnás és nagyiparos ellen, mert a her-
ceg ennyi „jutalékot” ígért neki arra az
esetre, ha tízenötmillió zloty adóját le-
szállítják. Az adót valóban kilencmillió-
ra csökkentették, de a herceg nem fizetett
Loginnek. A bíróság a minisztériumi hi-
vatalnok keresetét elutasította azzal az
indokolással, hogy a jutalék kifizetése a
tisztviselői erkölcsökbe ütköznék. Az el-
utasító ítélet után Logint nyomban le is
tartóztatták megvesztegetés címén.

Végetért Budapesten a Duna-bizottság ülése

Budapest, október 24.

A nemzetközi kereskedelmi kamara
Duna-bizottsága vasárnap befejezte ta-
nácskozásait. A záróülésen a külföldi ál-
lamok delegátusai kifejezték álláspont-
jukat — Romániát Panaiowu képviselte.
— A bizottság határozati javaslatot fog-
dott el, mely többek között a strezai
konferencia határozatainak leggyorsabb
végrehajtását tűzte ki célul. A tanács-
kozások során az a vélemény alakult ki,
hogy a piacok kiszélesítésével és liberáli-
sabb kereskedelmi politikával kell az ag-
rárállamok tartós megsegítésére töre-
kedni.

OKTOBER 26.

Macseknek és Trumbicsnak semmi köze sem volt a lázadáshoz

Olasz fegyverekkel és municióval harcoltak a felkelők

Belgrád, október 24.

PERNAR A FELKELES VEZÉRE

A Velebit hegységben egészen szabályos forradalom tört ki. Puskák és gépfegyverek ropognak és a jugoszláv hadihajók állítólag a legszigorúbb blokádnál tartják a horvát dalmát partokat, ezt a vad, karsztos vidéket, amelyen sziklaóriások és vészes szakadékok váltakoznak. Ennek a vígasztalan tájnak egyik legsivárabb része a Velebit hegyláncolat, melynek egyik-másik csúcsa 1070 méter magasságból néz le az Adriai tenger sötétkék vizére, a volt Lika-Krbava vármegye nyugati szélén. Ezt a terepet a természet egyenesen guerrillaháború céljaira teremtelte. Lakossága túlnyomórészt horvát; kitűnő és jó katonák. A régi osztrák-magyar hadseregnek kitűnő anyagot szolgáltatottak.

A Karszt legveszélyesebb kuckójában robant tehát ki először a horvát elégedetlenség. Hogy ez az elégedetlenség mekkora arányokat öltött, arról nincsenek megbízható hírek. A hivatalos és nemhivatalos belgrádi táviratok bandákról beszélnek, amelyek megvetették lábukat a Velebit-hegység legvadabb szakadékaiban.

Ezeket a bandákat nehéz kiirtani, bármennyire kiváló a szerb hadsereg és bármilyen korlátlanul rendelkezik a modern technika legújabb vívmányaival. A bandaharc a legkegyetlenebb harcmodorokhoz tartozik és ha olyan terepen folyik, mint amilyen a dalmát Karsztvidék, akkor

majdnem legyőzhetetlen akadályokba ütközik a legjobb hadvezetés is.

MACSEK ÉS TRUMBICS SZEREPE

Az angol sajtó mindenesetre forradalomról és annak igazolására rámutat Macsek és Trumbics letartóztatására. A hivatalos belgrádi jelentés ennek a két kiváló horvát politikusnak a letartóztatását interjúvokban adott nyilatkozattal indokolja.

Ami Macsek doktort illeti, nem valószínű, hogy köze volna a velebiti forradalomhoz. Neki mindig az volt a véleménye, hogy a horvátok és szerbek harcát vértelen megegyezéssel kell eldönteni. A Macsek szerepéről szóló fantasztikus hírekre egyébként élénken ráérfol az a tény, hogy

Macseket kihallgatása után elengedték a zagrabi rendőrségre.

Az öreg Trumbics sorsa kissé tragikus. A háború alatt a délszláv unió elnöke volt. Ő kötötte meg Pasicssal a korfui paktumot és ő volt az SHS királyság első külügyminisztere a Protics-kormányban.

Tulajdonképpen a vidóvdani alkotmány bukatta meg, mert Pasics abban semmiféle tekintettel sem volt a korfui egyezményre. A horvát parasztpárttal a lehető legfeszültebb viszonyban élt

s Radics meggyilkolásáig feltétlen híve volt az SHS királyságnak, föderációs alapon.

A két és fél év előtti nagy Macsek-pör idejében a belgrádi sajtó a legellenségesebb magatartást tanúsította vele, mint a védők vezetőjével szemben. Radics nem szerette, Macsek azonban kedvelte. Ennek érzelmi okai vannak, melyek visszanyulnak a belgrádi pörig. A rendkívüli bíróság termében viharosan fűtött volt a hangulat. A husznál több horvát védő fanatikus dühvel látta el hivatalát, csak az ügyésszel szemben ülő Trumbics tartotta meg nyugalmát. Macsek és vádlott társai csendőrkordontól övezve, egyetlenegyszer sem beszélhettek védőkkel. A tárgyalás harmadik napján az elnök megengedte Trumbicsnak, hogy néhány szót váltson Macsekkel. Horvátország két kimagasló vezetője a rendkívüli bíróság pódiuma előtt találkozott és egymás karjába omlott. Ez a nem várt elérzékenyedés annyira meghatotta a többi horvát védőt, hogy nem egy kemény arcon könnyek peregett végig. Dr. Trumbics Antal talán ettől a naptól kezdve közelebbi fértözött a horvát parasztpárttal, amelynek Radics halála óta különben is tagja volt.

Megállapítható azonban, hogy a két vezérnek a Velebit-hegységben dúló guerrilla-harcokhoz semmi köze.

Valószínűnek tartják azonban, hogy Pernar Istvánnak annál több köze van a felkeléshez.

Pernar hevesvérü demagóg, akinél az emlekezetes szkupstinai vérengzésben is része volt. A juniusi szkupstinai vérengzést a közte és Raacsics Punisa között megindult heves vita okozta. Pernar két golyót kapott. Az egyik átfurta a csuklóját, az ütőer közvetlen közelében, a másik az aorta és a szív közé furódott. Ma is ott viseli az acélburkolatu lövedéket. Orvosi kéz nem mer hozzányulni. Pernar hatalmas termetű ember, aki, ha beszél és indulatba jön, valósággal bömböl.

A Népszövetséghez címzett nemzetközi sóhivatalhoz

Japán erélyes ultimátumot intézett „Ha nem teljesítik követeléseinket, Japán kilép a Népszövetségből”

London, október 24

Újabb jelentések — amelyek ugyan főleg japán forrásból származnak — arról számolnak be, hogy Mandzsuriában harcoló japán csapatok, felszerelésük technikai fölényre folytan, sikeresen szorítják vissza a kínai felkelőket. Ugyátszik, a tokiói kormány a győzelme hatására alult szánta el magát erélyesebb fellépésre, a Népszövetséggel szemben. Genf ugyan nem tanusit nagy erélyt a japánok távolkeleti rablóhadjáratával szemben s nyilván nem áll hatalom a rendelkezésére hogy megfékezze őket. De már a Lytton-jelentés és a Népszövetség elvi döntése, amely előreláthatólag Kína javára szól, kellemetlenül érinti Japánt s ezért

a tokiói kormány utasította genfi megbízottait, hogy valóságos ultimátumot nyújtsanak át a Népszövetségnek.

A japán delegátusok a következő feltételeket állítják fel:

1. Japán semmi körülmények között sem mond le arról, hogy Mandzsuria, azaz ui elnevezése szerint Mandzsuko.

Döntött a vármegye

Továbbra is Dicsőszentmárton marad Kisküküllő székhelye

„Tisztviselő fizetésre nincs pénz, hát még költözködéssre!” — „Visszamaagyarosodik a város, ha elviszik a vármegyei hivatalokat”

Dicsőszentmárton, október 24.

Hat év óta áll a harc Dicsőszentmárton és Balázsfalva között a megveszékhely áthelyezése miatt. A harc — a jelek szerint jó időre — eldőlt és a megveszékhely kérdése egyelőre lekerült a napirendről.

Nemrég a belügyminisztérium elrendelte, hogy a megveszékhelyet költöztessék át abból a 750 ezer lejből, amelyet a vármegyei költségvetésben a dicsőszentmártoni közkörház céljaira vettek fel. Bár ez a pénz valahol a holdban van még, a kisküküllőmegyei tanács 15 balázsfalvi tagja összehívatta a vármegyei tanács rendkívüli közgyűlését, hogy azon megvitassák az átköltözés részleteit.

A közgyűlés szombaton zajlott le, óriási érdeklődés mellett. Dicsőszentmárton kereskedői és iparosai a közgyűlés idejére bezárták üzleteiket és műhelyeiket, hogy jelen lehessenek a vármegyei házban.



OLASZ FEGYVER ÉS MUNICIO

Goszpics volt a felkelés központja, a községet valóságos rohammal vette be a katonaság és 150 embert tartóztattak le. Innen már könnyebben tudta a lázadás leverésére ki-rendelt negyedik gyalogezred hadműveleteit folytatni a Karszt sziklái között bujkáló felkelők ellen. Iszonyu erőfeszítésbe került ennek ellenére, hogy a felkelők vezércsapatait megsemmisítették.

Az elfogott ágyukból, gépfegyverekből és puskákból megállapították, hogy a felkelők igen jól fel voltak szerelve, a felszerelés kivétel nélkül a legújabb típusu olasz fegyverekből állott.

Tehát, úgy látszik, az olaszok azok, akik nemcsak erkölcsileg, hanem anyagilag is hatatosan támogatták a felkelést.

ezer lej szükséges ehhez a parádéhoz, s azonkívül évente 300 ezer lejt kellene fizetni olyan hivatalos helyiségek bére fejében, amelyek Dicsőszentmártonban a vármegye épületeiben nyerne elhelyezést. A 154 vármegyei irodahelyiség (prefektúra, pénzügyigazgatóság, csendőrpáncsnokság, hadkiegészítő, Banca Nazionale, stb.) elhelyezése ezidőszentint összesen 11 szoba áll rendelkezésre. A 115 tisztviselőcsalád részére pedig van eddig összesen 28 megfelelő lakás, vagy butorozott szoba, azaz 85 család elhelyezésére még gondolni sem lehet.

Baniu dr. balázsfalvi ügyvéd megegyezszer hangsúlyozta, hogy a megveszékhelyet át kell költöztetni, de

a vármegyei tanács tagjainak túlnyomó többsége úgy határozott, hogy az átköltöztetést kimondó belügyminiszteri rendeletet pénz és megfelelő helyiségek hiánya miatt nem lehet végrehajtani.

Ezzel a határozattal a Balázsfalva és Dicsőszentmárton között hat év óta tartó háborúsághban beállt a huzamosabb idejű fegyverszünet és Kisküküllőmegye székhelye továbbra is Dicsőszentmárton marad.

Meghiúsult betörés

A rendőrség megakadályozta, hogy a Scherg-posztógyárba betörjenek

Brassó, október 24.

A brassói rendőrség rövid időn belül már a második szenzációs fogást csinálja. Pénteken -iszaka Szenté és Vanea detektívek elfogták Stroe Rudi, Stroescu Traian és Dobosi Gyula betörőket.

Dobosi Gyula, aki közismert alakja a betörő világnak, s az év 12 hónapjából tizet fogházban tölt, a spici szerepét tölti be az utóbbi időben. Néhány nappal ezelőtt értesítette a detektíveket, hogy Stroe és Stroescu nagy betörésre készülnek a Scherg-gyárba. A detektívek lesben állottak és sikerült a betörőket idejekorán elfogni. Ez azonban csak nagy dulakodás és harc árán történt, mert Stroe a rendőrség láttára előrántotta Steyer pisztolyát, s azzal támadt a detektívekre.

A rendőrségi kihallgatás alkalmával Stroe azt vallotta, hogy Dobosi Gyula kezdeményezte a betörést. Elmondta neki, hogy a Schergék szolgálatnője elárulta, hogy a Wertheimszékenyben 200 ezer lej készpénz van. Pontos felvilágosítást adott mindenről. Ő találkozott Stroescuval s akkor hármasan elhatározták a betörést.

Dobosi ezzel szemben tagadja, hogy ő kezdeményezte az egészet. A nvmozás egyelőre erősen folyik. Stroe különben, aki egyszer két évre, majd három és ismét két évre volt betöréscrt elítélve, most ismét körözik Bukarestből, úgy, hogy a nvmozás befejeztével Bukarestbe szállítják.

— Én vagyok Tisza István gyilkosa

— mondta egy mezőbikácsi gazda

Nagyvárad, október 24.

Tegnap nagy riadalom támadt Mezőbikácson. A falu népe megröbbsen látta, hogy Méhes Sándor gazda rendetlen öltözetben az utcán rohan fel és alá és üvöltöz.

— Én vagyok Tisza István gyilkosa! A dühöngőt beszállították a csendőrségre, ahol igyekeztek megnyugtítani. Most szakorvoshoz viszik gyógykezelésre és kihallgatásra. Érdekes ugyanis, hogy Méhes Sándor tényleg Budapesten tartózkodott a Tisza-gyilkosság idején. Sztankovszky, — akit a gyilkosság miatt elítéltek és nemsokára szabadul a fegyházból — annakidején említett egy Sándor nevű férfit, de később megállapították, hogy az illető Bihari Sándor nagyváradi ujságíró, aki később öngyilkos lett. Nincs kizárva, hogy igen érdekes részletek derülnek ki Méhes Sándor vallomásából.

Félrevezetik Önt, ha „OLLA” helyett silány utáztatokat ajánlanak. Uta-sítsa vissza ragaszkodjék az eredeti csomagoláshoz „OLLA”-hoz

Forum Mozdó Brassó

Utolsó napok.

Óriási sikerrel fut:

Szegény leányt nem lehet elvenni

kacagtató vigiáték

Jön:

Kadetten

A főszerepekben: Bassermann és Trude von Moll

Aki a genfi kötélhúzásnál az első csapást mérte a nagyhatalmakra

Hatszempközt Rosenberg urral, a Berlin-bagdadi háborus érdekszféra kiépítőjével

A breszlitovszki és bukaresti béke megkötője elmondja románokról a nyert megfigyeléseit — Az ominózus 13-ik közgyűlés szerencsét hozott a kisebbségeknek

Genf, október 24.

Egy fura emberkével ismerkedtem meg az elmúlt napokban, akiről csak kevesen tudják itt a nemzetek metropolisában is, milyen kiemelkedő szerepet játszott a világháborúban a központi hatalmak szövetségének létrehozása körül. Rosenberg urra gondolok, erre a finom vágású, derűs mosolyu diplomátára, aki mindig akkor jelenik meg az események kulisszái mögött, amikor a német birodalom érdekeit nagy veszély fenyegeti. Legutóbb például Rosenberg urnak egy nem is annyira váratlan, mint amilyen szívszós és heves tüzési közeli harcra előkészített párvíadalt után, amit Massigliel, a francia delegátussal folytatott, sikerült megtörnie a nagyhatalmak befolyását a genfi intézménynél.

Most azonban hadd pergesse le előttünk ő maga az elményeit, vidáman meghitt közvetlenséggel, az egykori szövetséges magyar nemzet egyik fiának kérdéseire a Népszövetség tanácsától nem megszűrt ésó hotelkastélynak, a Carlton-szállónak szalonjában. Hároman ülünk a háborus múltba és a jelen égető problémáiba merülve, az ezúthajjú, német operettfilmek diplomáira emlékeztető von Rosenberg, birodalmi miniszter, aztán egy szemüveges nagy darab germán és e sorok írója, Werner Stephan a német népszövetségi fődelegátus titkára, maga is közelebből ismeri a kisebbségi kérdést, sőt legyünk egészen pontosak: az erdélyi kisebbségi kérdést, mint más német ki-küldött, mert ő a brassói Czenk és a Hohe Warte közelségéből, ahol néhány esztendővel ezelőtt hosszabb időt töltött, behatóan tanulmányozta a három szomszéd nemzet barátságos együttélését.

Von Rosenberg, a megközelíthetetlen diplomata most már derűsen, élénken és szívesen beszél a történelmi horderejű eseményekről, amelyeknél nem is olyan régen irányító szerepkört töltött be.

— Bulgáriának a háborúba való beavatkozását Radoszlavom akkori miniszterelnökkel folytatott bizalmas tárgyalásaim előzték meg. Nem ment egykönnyen a dolog, de végül mégis sikerült. A bolgárok is csak a mi embereink lettek... Nagy szerep várt még rám a breszlitovszki béke megkötésénél, valamint a Romániával való béke megkötése alkalmával is, amely két aktusnál az a főszempont vezérelte a német diplomáciát, hogy minél előbb felszabaduljanak hadseregünk a keleti frontokon, hogy így teljes erőnkkel a franciák ellen fordulhassunk. A breszlitovszki békét Richard von Kuhlmann, akkori államtitkár és Max Hoffmann tábornokkal együtt én irtam alá.

MARADANDÓBB EMLÉKEKET ŐRZÜK A BUKARESTI BÉKÉRŐL

— Semmi okom nincs rá, hogy be ne valljam: milyen derekasan küzdöttek velünk az erdélyi hegyszorosok között a román csapatok és hadseregük összeomlása után is milyen becsületesen, okosan és erőiesen igyekeztek védeni a bukaresti zöldasztalnál hazájuk érdekeit. A velem szembenálló Marghilomanra például ma is úgy emlékezem vissza, mint rendkívüli kapacitásra, aki mindent megtett Romániáért...

A zöldesbarna tekintet egyszerre kiüldbe réved.

— Hja, gyorsan elmúlt a dícsőség, összeomlott a fényes hatalmi álom és jómagam, mint annyiszor, ahányszor csak kisebb-nagyobb fennakadások jöttek közbe az életemben, visszatértem a Passau mellett lévő birtokomra gazdálkodni. Ott aztán úgy éreztem magam mindig, mintha a magyar rétek és puszták szüzi világában járnék.

— Legközelebb aztán egészen megváltozott világ volt az, amelybe vissza kellett jönnöm, amikor Ebert köztársasági

elnök 1922 októberében táviratilag magához kértett. Komor események follegettak a birodalom felé, nagyon rossz előérzetem volt, és előre is világosan láttam, hogy

külgyminiszterkedésem össze fog esni Németország leggyászosabb időszakával.

— A következő január hónapban a francia csapatok tényleg bevonultak a Ruhr-vidékre és ezáltal Németországnak ezt a leggazdagabb erőforrását elvágják tőlünk.

A birodalom sorsát ezzel megpecsételték!

— A német diplomácia ebben a történelmi sűrűségű atmoszférában mi egyebet is tehetett volna, mint befelé megszervezte a passzív ellenállást, kifelé meg a közvélemény lelkiismeretéhez apellálva igyekezett rákényszeríteni a franciákat a Ruhr-vidékről való kivonulásra.

— Nem tagadom, igen nagy szerepet tulajdonítok magamnak abban, hogy Lord Curzon, döntő jelentőségű jegyzéket intézett a párisi kormányhoz. Nem volt mit tenniük a franciáknak, ki kellett vonulniuk a Rajna-területről.

Most egyszerre zavart csend borul kö-

zénk. A volt német külügyminiszter szót sem szól az inflációs áradatról, amely teljesen betetőzte a német gazdasági tragédiát és amely a közvélemény szemében máig is összefonódik a Cune-kormány sorsával. Tény az, hogy a beteljesüléséhez érkezett német pénzügyi és gazdasági dráma eseményei arra készítették a háborus központi szövetség megalkotóját, hogy végképpen visszavonuljon a küllügyek éléről és helyét Stresemannak adja át.

Azóta Rosenberg a stockholmi német követséget vezeti, amely most újból kényes megbízatás volt.

Németország mai rendkívül bonyolult és elmergesedett politikai helyzete közepette az inflációs korszak külügyminisztere, a berlin-bagdadi háborus érdekszférá kiépítője volt az, aki a leszerelési konferenciával a szomszéd teremben,

bátor hangon védte és bizonyos mértékig diadalra is juttatta a német érdekeket a főtítkárság átszervezése körül és a kisebbségi kérdésben is.

— Milyen érzésekkel hagyja el Genfét? — kérdeztem a birodalmi minisztertől.

— Ha azt kérdeznék, milyen érzésekkel jöttem Genfbe, bátran felelném, hogy bár nem vagyok kimondottan babonás, mégis

Gömbös Gyula: „Vissza a földhöz”

3 millió holdon 1500 új faluban

akarja a magyar minisztereink le- te építeni a munka- nélkülieket

Budapest, október 24.

A reggeli sajtó szerint a nemzeti munkatervet a kormány már a csütörtöki minisztertanácson megszavazta és e hét szerdáján nyilvánosságra hozták. Ugyanakkor a többszáz ezer példányban nyomják ki és szétosztják az ország lakossága között.

A nemzeti munkatervet, amely a munkanélküliség problémáját van hivatva megoldani, a legnagyobb titokban tartják, de némely részleteiről mégis sikerült információt szerezni. Eszerint a munkaterv központjában a telepítés áll.

Hárommillió holdnyi területet akarnak felhasználni e célra és mintegy ezeröt-száz új falut létesítenének.

Ugyanakkor kiterjesztik a szövetkezeti hálózatot. Tervbe vették továbbá a má-

sodik Duna—Tisza csatorna megépítését.

Kormánykörökből kiszivárogo hírek szerint a nemzeti munkatervvel együtt jön a beígért gyökeres adóreform is, valamint a közigazgatás egyszerűsítése.

A külföldi kölcsönök dolgában a kormány reméli, hogy rövidesen sikerül a megegyezés a hitelzőkkel, sőt hamarosan sor kerülhet újabb nagy külföldi kölcsönre is. De ettől függetlenül nagyszabású első beruházási kölcsönhöz folyamodik a kormány, hogy a tervezett munkálatokat végrehajthassa. A külföldre kimenekült és menekülni akaró magyar tőke ellen drákói szigorúságu rendszabályokat léptet életbe Gömbös.

Az ország közvéleménye feszült várakozással tekint a nemzeti munkaterv elébe.

Szilágyságban működnek a fiáncok

Bajok a vágott dohány körül

Zilah, október 24.

A fiáncgárda az utóbbi időben különös figyelmet szentelt a Nagykároly és Tasnád környéki dohánytermelőknek. Sikerült is számos gazdát tettenérni és hatalmas összegekkel megbízták. A büntetések a legtöbb esetben túlhaladták az illetők fizetőképességét. Így Rónai Mihály és Vas György nagyderzsíai pa-

rasztokra 11 kiló csempészett dohányért amelyet el akartak adni, 16500 lej bírságot róttak ki, amit — nemfizetés miatt — 165 napi fogházzá alakítottak át. Tóth Istvánnál Nagykárolyból, 500 kiló szűzdohányt találtak egy dohányvágó géppel együtt. Megbüntették 58250 lejre, amit természetesen szintén nem tud megfizetni.

Nagyszabású Szabolcska- ünnepély zajlott le Temesváron

Ravasz László dr. re. püspök is résztvevett az ünnepségen

Temesvár, október 24.

Szombaton este nagy pompával tartották meg a Szabolcska-ünnepélyt, amelyre felvonult a magyar párt ifjúsági tagozata, a magyar és református cserkészek. A református templom melletti Whitehouse épületen hatalmas kivilágított Szabolcska-kép díszelgett. Rengeteg közönség tolongott az utcán. Felvonultak az összes dalárdák és Levitzky karnagy vezényletével szerenádokat adtak az ünnepélyre ideérkezett dr. Ravasz László püspöknek.

Vasárnap délelőtti a Bánság egész református papsága a templomba vonult, ahol a

költő fia, Szabolcska László esperes mondott vasárnapi prédikációt. A templomban a Glória dalegyet énekelt. Tizenegy óra után kezdődött a Szabolcska Mihály emlékére felállított három márványtábla leleplezése. Az ünnepelő tömeg egészen eltorlaszolta az utcát. Teleky Endre tanár és Mertz Károly piarista tanár emlékbeszéde után leleplezték a táblát. Ezután Gredinarius Emil városi kulturtanácsos bejelentette, hogy az ünnepség színhelyét Szabolcska Mihály-utcának nevezik el. Ezután következett Ravasz püspök beszéde, majd Keresztes József resicai lelkész, Pogány László szerkesztő, Okos Gyula

nem szeretem a tizenhárom számot és bizony szerencsétlen előjeleknek tartottam, hogy a közgyűlések sorrendjében éppen a baljóslatu tizenharmadik lesz az, amelyen hazámat képviselnem kellett. De most már elmúlt a rossz hangulatom — nevet fel hangosan von Rosenberg —, mert a tizenhárom szám, ugyilátszik megsem hoz mindig elkerülhetetlenül rosszat... Egy darabkával mintha mégis közelebb kerültünk volna az igazsághoz.

— Ez az igazság a Népszövetség Főtítkárságának újászervezése, amely a legutóbbi ülésén került döntésre. A nagy országok hatalmi törekvéseivel szemben delegációknak sikerült győzelemre vinni azt a német kívánságot, hogy a Népszövetség legfelső vezetésében helyet kapjon az úgynevezett kisállamok egzik képviselője is.

— Ezentúl egy nemzetnek sem engedik meg, hogy a jövőben kettőnél több vezetőpozíciót töltsön be a Népszövetség főtítkárságán, s ez a rendszer máris egyenletesebben fogja elosztani az európai államok hatalmi egyensúlyát, mint eddig.

— Milyen megfigyeléseket szerzett a kisebbségi kérdésben?

Von Rosenberg most határozott hangon, minden szótátot külön is hangsúlyozva így szól:

Meggyőződésem, hogy azok a lépések, amelyeket Németország olyan erőteljesen ajánlott a nemzetiségi védelemre, egy szűz napon ugyanis elfogadtatnak. S akkor elkövetkezik az az idő is, amikor a kisebbségeket, amelyek a nemzeti közösségnek a határon túli fontos és szerves részét alkotják és amelyek az anyaországgal szívből lelkben együttéreznek, nem tudják többé elnyomni.

Végül kijelentette von Rosenberg, milyen csodálattal viseltetik a magyarok iránt még abból az időkből, amikor Bécsben követi funkciókat töltött be. Igen, nagyon becsüli úgy mond, azokat a rokonszenves érzelmeteket, amelyek a vitéz és lovagias magyar nemzet lelkiületét áthatják...

Seidner Imre.

pap, Stark József iskolaigazgató és még számosan mondtak beszédet. Ezután ismét a dalárdák következtek, majd a zászlók egész sora hajlott meg Szabolcska emléktáblája előtt.

Délután a városi színházban diszlocadás volt, amelyen Ravasz püspök is felszólalt. Hajdu Frigyes dr. irodalmi előadást tartott. Csermák Lajos pedig Szabolcska-dalokat énekelt.

— Leendő anyáknak kellő figyelmet kell fordítani arra, hogy bélműködésük rendben legyen, ez pedig a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által érhető el. Nőorvosi klinikák vezetői egyhangzóan dicsérik a valódi Ferenc József vizet, mert könnyen bevehető és rendkívül enyhe hatása gyorsan és minden kellemetlenség nélkül jelentkezik. A Ferenc József keserűvíz gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Félmilió bányamunkás sztrájkol Spanyolországban

Madrid, október 24.

Spanyolországban a köztársaság kikiáltása óta szakadatlanul tart a nyugtalanlás és egymást követik a sztrájkok és zavargások. Ujabbán Északspanyolországban ütött ki nagyméretű bányászsztrájk. Hir szerint

rövidesen 500 ezer bányász teszi le a munkát.

Ugyiszólván az egész spanyol bányáipar megbénult. Tüntetésekről és zavargásokról eddig nem érkezett jelentés.

A sztrájk oka a bányászok bérének a legutóbbi időben történt leszállítása.

Borzalmas vasúti szerencsétlenség Oroszországban

Moszkva, október 24.

Egy Kaukázusból érkező személyvonat eddig még ismeretlen okok miatt Moszkva mellett kisiklott. Ott vagon teljesen szétrozsolódott. A borzalmas vasúti katasztrófának eddig 100 halottja és megszámlálhatatlan sebesültje van. Részletek még nem ismeretesek.

Jutányos áron

eladó 1 drb. 8 élű (Wighekutter) Schwölschneider 1 drb. Wolf 130 mm. átmérőjű, alig használtak. Petry Zsolt, Târgu-Mureș.

TARZAN?

Székelynél jelen!

Hol van a sziguranca?

Románál sehol!

A székely ugyan megbízhatatlan, de a pénze mégis csak jó!

Csikszereda, október 24.

A Curentul című bukaresti napilapnak megvan az a joggyakorlattá kifejlődött jó szokása, hogy minden székelyföldi megmozdulásból irredenta veszedelmet csinál.

Legutoljára Hirsch Hugó dr. kórház-igazgató főorvos negyedszázados jubileumát is sietett kihasználni arra, hogy meghordozza a véres kardot országserzte és kikürtölje, hogy micsoda nagy veszedelmek ássák alá a román állam biztonságát Csikmegyében.

Azt írja a Curentul dr. Hirsch Hugóról, a csikszeredai kórház igazgatójáról, hogy zsidóból átvédlett magyar, aki olthatatlan gyűlölettel viseltetik a románság iránt, de azért nem átalja főorvosi minőségben elfogadni az állam pénzét.

De a Curentul ezzel sem elégszik meg, hanem az október 9-én megtartott jubileumi bankettől beszámolva, olyan beszédek ad Pitner dr. volt alispán. Részegh Viktor és a többi szónokok szájába, amiket azok soha el nem mondtak. A tények elferditése mindig erős oldala volt a kiváló bukaresti lapnak. De ez még a kisebbik baj volna. Hirsch Hugó dr. jubileumát arra is felhasználja a Curentul, hogy denuncióljon.

— Hol van a sziguranca? — veti fel a nemzetmentő kérdést a Curentul aggodó cikkírója. — Miért nem avatkozik bele ebbe az ügybe? Hiszen nem lehet már tovább tűrni a székelyek garázdálkodását, akik második Magyarországot akarnak teremteni Románia szívében, a Székelyföldön.

Raadásul még Csikmegye prefektusát és a csikszeredai rendőrfőkapitányt is felelősségre vonja a Curentul. Azt kérde tőlük, miért engedélyezték ilyen irredenta összejövetelt és miért vettek részt azon, ahol a székelyek vértől csepző beszédekkel lázították a kedélyeket?

Kiderült ezekből, hogy tagjaik a székelyekkel, de az már mégis csak borzasztó, hogy a kormányt reprezentáló prefektus és a rend legtöbb órének tekinthető rendőrfőnök is támogatják az irredentizmust!

Valóban: hol marad a sziguranca? Hol marad és ha már futni enged a székely irredentákat, miért nem teszi hűvösre a megszokott módon a prefektust és a rendőrfőnököt? Megérdemelnek, hiszen támogatják a székely irredentát!

VARGATU UR GYARMATOSIT

Ime, a Curentul sziguranca után kiabál. De csak olyankor, amikor el kell hajítani a súlyköt. Amikor valóban sziguranca és rendőr után kell kiabálni, akkor szép csendesesen hallgat ez a honmentő fővárosi sajtóorgánum.

Elmondunk neki egy másik esetet, ahol nincs irredenta, nincs honmentési alkalom, de azért méltó volna arra, hogy a Curentul azzal kapcsolatban is felelősségre vonja a veszedelmet jelző vészharangot.

Bizonyos Grigorescu Nicolae mérnök ur fejébe vette, hogy a székelyföldi szabad vadászterületeken ő is megszerzi a maga kis zsákmányát. A jegyzőkönyvre ráhagyott néhány csikszeredai iparos nevével s a hamis okmányt beküldve kisiparosok országos szövetségének bukaresti központjához, kinevezte önmagát a szövetség csiki tagozatának elnökévé. Ebben a minőségében sorozatos csalásokat követett el, úgy, hogy bizonytalan időre székelyhelyt kellett változtatnia. Grigorescu mérnök urat a hatóságok országosan körözik.

A bukaresti kisiparosok szövetsége azonban minden áron meg akarja nyerni az erdélyi s különösen a székelyföldi iparosok támogatását is s e célból átiratban kérte fel a csikszeredai ipartestületet, hogy csatlakozzék és alakítsa meg a csiki központot. A bukaresti szervezet igen korrektül megjegyzi átiratában, hogy azért fordul közvetlenül az ipartestülethez, hogy

megkímélje az olyan zaklatásoktól, aminek Grigorescuval kapcsolatban éretek.

A csikszeredai ipartestület azonban arra az álláspontra helyezkedett, hogy ezidő szerint a kérelem teljesítését nem látja időszerűnek. Erre Bukarestből aziránt érdeklődtek, hogy bizonyos Vargatu „mérnök” rá lehet-e bízni a szövetség csiki tagozatának megalakítását? Az ipartestület visszairt és erőlyes hangon figyelmeztette a bukaresti központot, hogy Vargatu urban nem biznak és nem ajánlják a szövetségnek sem.

SZINT VALL A REGATI INCINER

A csikszeredai iparosok tehát igen nagy meglepetéssel értesültek arról, hogy Vargatu mégis értekezletre hívta össze őket. Az összejövetelen közölte Vargatu ur, hogy a bukaresti központ őt bízta meg a csikmegyei tagozat megalakításával. Az iparosok azonban óvatossak voltak és kérték a megbízólevél felmutatását. Akkor derült ki, hogy Vargatu ur véletlenül otthon felejtette ezt a fontos okmányt. Ezek után az iparosok arra hivatkoztak, hogy ha a bukaresti szövetség fiát akar alakítani, miért nem fordul hivatalos úton az ipartestülethez.

— Vegyük tudomásul — válaszolta er-

re Vargatu —, hogy a bukaresti szövetség román alakulat. A csikszeredai ipartestület élén pedig magyarok állanak.

Hogy képzelik el az urak, hogy románok, román egyetemben vezetéssel bizzanak meg? Hiszen a magyarok teljesen megbízhatatlanok. A szövetség fiókját román vezetés alatt akarjuk és fogjuk megteremteni.

Vargatu ur beszédéből ennyi is elég volt a világos fejű székely iparosoknak arra, hogy rádöbbenjenek a meztelen igazságra: ismét csak ki akarják őket zsákmányolni. Arra ugyan megbízhatatlanok, hogy ügyeiket maguk vezessék, de arra még igen jók, hogy hozzájárulásukkal támogassák a bukaresti szövetséget. És ahogy erre rájöttek, azonnámódulag sarkon fordultak és otthagyták faképnél Vargatu urat. Aki könnyörögve szaladt utánuk, hogy legalább hat aláírást adjanak, mert különben nem tudja megalakítani a szövetség csiki tagozatát.

A Curentul azonban ilyen esetekben nem kiabál sziguranca után.

Pedig — higgye el nekünk — harag és gyűlölködés nélkül legyen mondva: ilyenkor kellene megrángatni a vészharangot, mert az ilyen Grigorescu és Vargatu-féle egzisztenciák miatt van állandó veszélyben a haza!

Amia nálunk okoskodnak.

Japán és Mandzsuria megkötik Oroszországgal a megnem-támadási szerződést

Tokió, október 24. A japán kormány rövid határidőn belül meg akarja kötni Oroszországgal a megnem-támadási szerződést. Ugyanakkor japán hivatalos körökben arról beszélnek, hogy a megnem-támadási szerződést Mandzsuria is megkötö a Szovjet-

Nagyarányu kommunista szervezkedésre jött rá a bukaresti rendőrség

Kaszárnyákban terjesztették a kommunisták a röpiratokat

Bukarest, október 24.

A bukaresti rendőrség jelentése szerint újabb kiterjedt kommunista szervezetet fedeztek fel a fővárosban. Parisianu inspektor nemrégien leplezett le egy kommunista fészket az Anghelescu tábornok-utca 30. szám alatt, míg tegnap rábukkant ugyanannak a szervezetnek egy másik fontos gyűlékezőhelyére, a Chitila-utca 3. a. számú házban. Hír szerint megtalálták a „vörös segély” számos iratát, valamint más munkásszervezetek levelezését. A ház bérelője, Rada Eléna, akit Rada Lászlóval, Rada Andrásval, Adelstein Iz-

raellel, Hajdu Rózával és Foris Lottival, az ismert kommunista agitátornővel együtt letartóztattak. Az utóbbit abban a pillanathban fogták, el amint egy forradalmi tartalmu röpirat szövegével a zsebében belépett a házba. Foris Lotti megkísérelte megvesztegetni az egyik detektívet, Rosca Ilést, aki azonban nem állt kötélnek.

A letartóztatottakat most hallgatják ki. Ertesítették a hadbírószágot is, mert a nyomozás adatai szerint több katona is bekeveredett az ügybe, akik a kaszárnyákban terjesztették a kommunista röpiratokat.

Sztrájkolnak a nagyszebeni cipésmunkások

Szeben, október 24.

A cipészipari sztrájk úgy látszik az egész országra kiterjed és nem marad ki belőle Nagyszeben sem. Ma munkáslevelet kaptunk, amelyben a szebeni munkásság nevében a következőket írják:

Az egész országban talán Szebenben a legalaosnyabb a létminimum s a munkaadók mégis újabb bérletörvénnyel akarnak. Az élelmiszerárak 30-40 százalékkal emelkedtek s ugyanakkor 30 százalékkal akarják csökkenteni a béreket. Eddig is

épp hogy éhen nem halt a munkás 13-15 órai munka mellett. Erre a támadásra a munkások kollektív szerződés mellett foglaltak állást, kérve a régi béreket, 5-10 százalékos emelést a luxussáruknál, napi 10 órai munkaidőt, továbbá, hogy a fizetés egyszerre és ne 50-100 lejenként történjen. A munkaadók azonban mereven visszautasították ezeket a követeléseket, amiért is kénytelenek leszünk a többi városok után mi is sztrájkba lépni. A sztrájkot nem hagyjuk félbe addig, míg jogos követeléseinket teljesítik.



Fiatalosabb és üdőbb külsőt!

Minden modern nő tudja, hogy az üde arcszín előfeltétele az eredményességnek. Éppen ezért ma minden nő tudatosan törekszik arra, hogy szép és fiatalos külsejű maradjon. Okos nő feltétlenül használja azt a kis, de nélkülözhetetlen segítőeszközt, amely arcsának a használat pillanatában természetes szépséget és fiatalos üdőséget ad: a Khasana Superb-arcpirosítót és ajakkrúzst. A narancssárga Khasana Superb-arcpirosító ugyanis néhány másodperc alatt alkalmazkodik a bőr színárnyalatához, egészséges és üde külsőt kölcsönözve annak. A Khasana Superb-arcpirosítás is egyenlően alkalmazkodik, lágyan árnyalva az ajkakát, tartós, feltűnést nem keltő és izléses. A Khasana Superb idő-, víz- és csókálló, nem fest, nemcsak ártalmatlan, hanem tökéletes bőr és ajak ápolószert. Senki sem seíti alkalmazását.

KHASANA-SUPERB

Kis csomagolások:
Ajakkrúd Lei 26
Arckrúz Lei 30
Kapható mindenütt

Lei 70 és 110

Romániai vezérképvesztet: „GEN”-KRAVER
S. p. A., Timisoara
Lei 75

DR. M. ALBERSHEIM, FRANKFURT/M.-PARIS-LONDON

Nov. tárgyalják a keleti államok jóvátételi terheinek enyhítését

Páris, október 24.

Emlékeztet, hogy a lausannei jóvátételi konferencián csak a német jóvátételek ügyét tárgyalták, a keleti államok ügyére pedig nem került sor. Annak idején külön bizottságot neveztek ki Theunis belga delegátus elnöke alatt a kérdés tanulmányozására. Ez a bizottság most november 14-én összeül Párisban, hogy a keleti legyőzött államok jóvátételi terheinek enyhítéséről tárgyaljon.

Megkezdődött Szófiában az agrárkongresszus

Szófia, október 24.

Vasárnap kezdődött meg Szófiában az évi agrárértekezlet, amelyre több külföldi állam is elküldötte megbízottjait. Romániát Raducanu volt miniszter képviselte, aki Papanasztazi volt görög miniszterrel együtt Bukarestből érkezett repülőgépen.

A szófia agrárkonferenciának igen nagy belpolitikai jelentősége van, mert határozataitól függ az, hogy a bolgár agráriusok intenzívebben részt vesznek a kormányban.

Bevonják a százpengősöket

Budapest, október 24.

A Magyar Nemzeti Bank elhatározta, hogy a régi 100 pengős bankjegyeket kivonja a forgalomból és október 25-től új bankokat hoz forgalomba.

A régi százpengősök 1935 április 30-án vesztek értéküket.

ASTRA (Apolló) MOZGÓ
BRASSO

Naponta telt ház mellett fut:

A diadalmas férfi

Nagy Kató és Hans Albers-ei a főszerzőkben

FABRICATION 1932

Pâte Dentifrice du Docteur PIERRE

DE LA FACULTE DE MEDECINE DE PARIS

Róm. kath.: Dömötör. — Protestáns: Dömötör. — Görög: Demeter. — Izraelita: 5693. Tisri 26. — Napkelte: 6.54. — Napnyugta: 16.55.
Időjárásjelentés: A budapesti Meteorológiai Intézet jelentése szerint nappal derült, melegedő idő várható, reggeli és éjszakai lehűlés.

Az ember könnyen felejt

Most, hogy az egész világ sajtója háborus készülődésekről ír, eszembe jut ez a kis háborus történet.

1916-ot írunk. Junius vége felé járt az idő s mi már a nyolcadik napja hátráltunk Bruszilov generális nyomása előtt. Nappal, úgy-ahogy, tartottuk magunkat, éjjel pedig új védelmi vonalba vonultunk vissza. A nyolcadik hajnalhasadáskor a cote 291-en ástuk be magunkat.

Ködös galíciai reggel ott állok nekítámaszkodva az egyik harántgáthoz, amikor egyenként szakadozva pólás érkezett hazulról. Tiszta köpenyes honvédek voltak, vonultak be a zászlóaljba, amelyik bizony erősen megfogyatkozott. Az én századomba is megjött a pótlás. Öt géppuskás élén Szarvadi Gábor szakaszvezető elém áll és lejelentkezik:

— Hadnagy ur, alázatosan jelentem a századhoz történt bevonulásunkat.

Most, hogy ezeket a sorokat írom, szinte most is előttem áll Szarvadi Gábor. Széles alakján megfeszült a katonaruha. Mozdulatlan volt, mint a feszület. Arca pirok, egészséges.

— Hova való vagy? — kérdeztem.
— Békésre. — válaszolt keményen.
— Nő vagy? — szoltam hozzá.
— Még nem. Menyasszonyt hagytam otthon.

— Váltál már háboruban?
— Három vitézségi érdem van.

Hogy az egyik géppuskámmal hiányzott az irányzóm, Szarvadi Gábort osztottam be irányzónak.

Aznap nem támadt az orosz, ny. gódotan ástuk be magunkat, úgy, hogy estig egészen jól kiépítettük az állásunkat. Este fele meglátogattam az én szakaszvezetőmet. Maga köré gyűjtötte az embereit és beszélgetett velük. Ahogy engem meglátottak, elhallgattak.

— Folytassátok csak — szoltam Szarvadihoz.

Szarvadi tovább beszélt. Elmondta, hogy otthon bizony már nagyon nehezen engedik el a katonákat. Őt is. Különösen az anyja bucsuzott tőle nagy siránkozással.

— De hát ez mind nem számít — mondta —, mert a férfi, férfi. Ha kell, meg is hal a hazáért.

Igy mondta Szarvadi Gábor és — mi tagadva benne — jól esett, hogy ilyen szakaszvezető került hozzám.

Aztán megmondta mindenik bakának, hogy ütközet közben kinek mi a kötelessége.

Hajnalban támadott az orosz. Rajponal, rajponal után. Szólt a fegyver, kattogott a géppuska, bömbölt az ágyú.

En hol az egyik, hol a másik puskámmal voltam. Úgy délfelé beállt a fedezékembe az egyik bakám.

— Hadnagy ur, Szarvadi szakaszvezetőt meglőtték.

Rohanok oda. Szarvadi melléből patazik a vér, a felső lábszárat eltörte egy becsapódó gránátzilánk. Lehajolt hozzá. Vért kínálók. Csendesen ingatja a fejét s halkán sugja:

— Hadnagy ur... csak ne kellene... meghalnom... vár az anyám... vár a mátkám... odahaza... Békésen...

Vigasztalom. Szarvadi keserű mosollyal hallgatja. Fáradtan int. Mintha azt mondaná, hogy kár nekem egy szót is

szólni. Egyszer csak a melléhez kap. Hőrgöve és szinte kiabálva mondja:

— Az Isten verje meg azokat, akik megcsinálták a háborút! Csak egyszer győgyuljak fel, nem megyek én többé ebbe a pokolba.

Aztán elcsendesedett. Melléből ritkábban tört elő a sóhajlás. Egyet rándult és vége volt.

Némán álltuk körül Szarvadi szakaszvezetőt, aki éppen úgy szerette az életet, mint mi s akit hiába vár otthon egy lehérhaju öregasszony és egy piros arcú lány.

★

És ma az egész világon éppen olyan hangosak az utcák és éppen olyan kiabálva hirdetik a lapok a háborút, mint 1914-ben. Hiába minden. Az ember könnyen felejt.

z. d.

— ARANY JÁNOS EMLÉKE. A brassói róm. kath. főgimnázium szép ünnepélytelendozott vasárnap este az intézet tornatermében szépszámu közönség részvételével Arany János emlékének. Ujsághy József torna- és énektanár vezetésével mellett az ifjúsági ének- és Ujsághy József tanárok zongorán Liszt-rapszódia játszottak nagy művészi készséggel végül pedig Szemlér Ferenc igazgató a szülőkhöz intézett hatásos buzdító szavakat a magyar irodalom és nemesebb erkölcsi szellem ápolására.

— Érmihályfalva gondoskodik a munkanélküliekről. Érmihályfalváról jelentik: Tegnap délután a községhezán Popovicu főjegyző elnöklése alatt értekezletet tartottak az összes társadalmi és jótékony egyesületek az ideai szegény akció megalakítására. Az értekezleten elhatározták, hogy a népkonvthát az idén is felállítják s annak fenntartására egy lejes fejadót rónak ki minden családfőre. Ezenkívül tervbe vették egy szabadegyetem felállítását is.

— CSIKSZEREDAI HIREK. Tudósítónk jelenti: Szombaton este nagy érdeklődés mellett zajlott le Gyergyószentmiklóson a kisebbségi újságírók irodalmi estélye, amelyen Krenner Miklós dr., az Erdélyi és Bánáti Népkisebbségi Újságírószervezet diszelnöke, Szász Endre dr., Ligeti Ernő dr., Albert István szerepeltek felolvasásokkal, Traurich E. kolozsvári operaénekesnő énekszámokkal, Szántó Adám gyergyóalfalusi kántor Kordály-dalokkal szerepeltek. A műkedvelő gárda Gaál Alajos dr. székelytárgyu egyfelvonásosát adta elő igen nagy sikerrel. A gyergyószentmiklósi dalegytel pedig szép karénekszámokkal szerepelt. — Borbáth Béla csikszeredai cipész mesternél megjelent az adóvégrehajtó és a műhelyben található holmikat lefogalva, magával vitte Holló Gábor bankhivatalnok sámfázás végett ottlétő eszmáit is. Holló a pénzügyigazgatóságon követelte a csizma visszaadását, de ott kijelentették, hogy a csizma csak akkor adják ki, ha igénypert indít. — Cskidánfalva lakosai arra kérték fel a magyar párt csikmegyei tagozatának elnökségét, hogy tiltakozzék a falu elemi iskolájában levő tanítók eljárása ellen, akik minden héten 28—30 lej követelnek a gyermekeiktől. A tanítók szerint a pénz arra kell, hogy irkákat és rajzeszközöket rendeljenek, amik csak Bukarestben kaphatók. A magyar párt tagozati vezetősége az illetékes hatóságoknál érlelyesen tiltakozott a nyilvánvaló visszaélések ellen. — Szántó Adám kántor kezdeményezésére szépen sikerült konyhakertészeti kiállítás rendeztek Gyergyóalfalu községben. A kiállítás sikerének hatása alatt igen sokan elhatározták, hogy áttérnek a belterjesebb konyhakertészeti művelésre.

— Tizenhétéves brassói zongoravirtuóz zenekari hangversenye. A brassói filharmónikus egyesület november 3-án a Grieg emlékére való tekintettel zenekari hangversenyt rendez, amelyen az északi zeneköltőnek gyönyörű A-moll zenekari hangversenye is szerepel a műsoron. Külön érdekessége a hangversenynek az, hogy a hatalmas zongoraverseny zongoraszóloját Bernhard István, a brassói fiatal zongoraművész, S. Weisz Ilona zongoratanárnő egykori növendéke adja elő, aki most a bécsi zeneművészeti főiskola művészkepző tanfolyamának kiváló és ragyogó karrier előtt álló növendéke. A november 3-iki hangversenyen a Grieg zongoraversenyt kívül még Geissler „Tragikus nvitány” és Bruckner Antal IV (Esz-dur) szimfóniája kerül előadásra. A zenekart Paul Richter főzeneigazgató vezényeli.

TARZAN?

MEGFULLADT A KIÖMLŐ GÁZTÓL. Medgyesről jelentik: Medgyesen a város, tekintettel a tíz évvel ezelőtt lefektetett gázvezetékek megrongálására, új vezetékeket épített. A munkálatok most is tartanak. A Honterus-utcában, az egyik utkereszteződésnél, több munkás ásatásokat végzett, amikor Csikós István elszédülve a kiömlő gáztól, belébukott a gödörbe. Társai csak később vették észre a szerencsétlenséget, azonban Csikós akkor már halott volt. Csikóson kívül még két munkás szenvedett súlyos mérgezést, azokat kórházba szállították.

— ÖSSZEVEREKEDTEK WESTFALIÁBAN A KOMMUNISTÁK ÉS A NÁCÍK. Berlinből jelentik: A westfáliai Kastorp városban mintegy száz kommunista és majdnem ugyanannyi nemzeti-szocialista összeverekedett. Mindkét részről revolverlővések dördültek el. Rengeget sebesült maradt a helyszínen. A rendőrség szétverte a harcolókat, majd 70 embert letartóztatott, legnagyobb részt kommunista munkásokat.

— A MUNKANÉLKÜLTŐL IS VAN MIT RABOLNI. Nagyváradról jelentik: Balga Sándor huszonöt éves villanyszerelő vidékre indult munkát keresni. A szállodabágyi országúton meghalt. Reggelre összekötözve, ingre vetkőztetve, betömött szájjal találták. Balga elmondja, hogy éjszaka ismeretlen tettesek megtámadták és elrabolták ruháit. A nyomozás megindult.

— KÉNYSZERLESZÁLLAST VÉGZETT EGY FRANCIA PILÓTA. Szmirnából jelentik: Lefevre francia pilóta a Páris—indokina körrepülését kénytelen volt megszakítani. Aidin mellett, Sokebe kényszerleszállást végzett. A szmirnai francia konzul intervenciójára a török hatóságok azonnal intézkedtek, hogy a gépet minél hamarabb megjavítsák.

MEGKERESTE MAGANAK!...

Kohnné felmondott a szakácsnőjének. A mikor kifizette, a jeles konyhatündér egy százelejst odadob a kutyának.

— Itá ez mit jelentsen? — kiabál Kohnné borzasztó dühösen.

— Csak ne izguljon a naccsága, — mondja a szakácsnő, — ezt megkereste magának ez a kutya, mert az alatt a három hónap alatt, amíg itt voltam, a tányérokat ő nyalta tisztára.

— BORZALMAS MÓDON ÖLTE MEG FÉLESÉGE CSABITÓJÁT. Feltűnésteltető gyilkosság ügyében hoz a napokban ítéletet a párisi esküdtbíró, amelynek főszereplője egy Mouvaull nevű munkás és két segítőtársa. Mouvaull az év elején a lakására invitálta feleségének szeretőjét, Brunet szedőt és ott valósággal kinpadra feszítette. Két társa se gitségével Brunet-t egy székbe kötözték. Mouvaull a fejére kötöztött egy kendőt, a nyakára pedig egy zsineget feszített, aztán a zsineget lassan huzni kezdte és így akarta kényszeríteni Brunet-t arra, hogy elárulja felesége tartózkodási helyét, aki Mouvaull-t elhagyta. A szerencsétlen ember hiába rimázkodott az életéért és állította, hogy fogalma sincs, merre tartózkodik Mouvaull felesége, a három cinkos addig feszítette a zsineget, amíg Brunet kiszenvedett. Aztán a holttest kezére-lábára vas-sulyokat kötözték és bedobták a Szajnába. Egész Páris feszült érdeklődéssel várja a bestiális gyilkosok bünpörének főtárgyalását.

— NAGYVÁRADAI HIREK. A Monopol ügynőkei óriási érdekllyel folytatják a razziákat a „fekete-rádió”, kova- és romkövek után. Kovakő és rómi miatt eddig tíz embert tartóztattak le és tizenöt rádiót koboztak el. Akik a horribilis bírságot nem tudják megfizetni, továbbra is letartóztatásban maradnak. — Bihar megyéből érkező hírek szörnyű nyomorról számolnak be. A napszám — annak, aki nagyszerencsén még talál munkát, — napi 20 lej, egy kiló kenyér viszont 10 lej. A falvakban óriási az elkeseredés. — Biharfenyves községben Cristea Miklós és Ungur Mihály régi haragosok összeverekedtek. Ungur halva maradt a helyszínen. A falu népe meg akarta lincselni a gyilkost, akit a csendőrség mentett ki kezeik közül.

— Október 27-én kezdik meg Brassóban a nyugdíjak kifizetését. A brassói pénzügyigazgatóságon az október havi nyugdíjakat a következő sorrendben fizetik ki: Október 27-én A, B, 28-án C, D, 29-én E, F, 31-én G, H, nov. 1-én I, J, 2-án K, L, 3-án M, N, 4-én O, P, Q, 5-én R, S, 7-én W, X, Z neviiek.

EGYSZER CSAK MÉGIS

Kohn és Schwarz mennek az utcán. Egyszerre valaki rászól Kohnra:

— Bűdös zsidó!

Kohn benyul a zsebébe, kivesz száz lejt és szó nélkül átnyújtja az illetőnek.

— Meg vagy bolondulva? — kérdi Schwarz. — Miért adtlál neki száz lejt?

— Azért, — mondja Kohn, — mert ez most azt hiszi, hogy mindenkít, akit le-bűdöszidőz, ad neki száz lejt és egyszer csak mégis pofonvágja valaki.

— EGY FÉLCIPŐÉRT — 3 HÓNAP. Kolozsvárról jelentik: A járásbíróság tegnap három havi fogházra ítélte Ciuca Péter munkanélkülit, aki elleu az volt a vád, hogy egyik sütdéből egy félkenyeret ellopott.

— EZER HÁZ ÉGETT LE EGY JAPAN VÁROSBAN. Tokióból jelentik: Borzalmas tűz pusztított Komatsuban. Eddig 1000 ház lett a lángok martaléka. Egyelőre semmi bővebb részletet nem lehet tudni.

★ Köszönetnyilvánítás! Folyó hó 12-én elhalt Ifi. Bence Antal temetésén résztvevő közönségnek ezuton nyilvánítja köszönetét a bánatos özvegy Ifi. Bence Antalnén, szülői. Idős Bence Antal és neje, apósa Schreck József és neje. Kovászna 2.

— FÉRJHEZMENT AZ 1931-ES MISS EURÓPA. Párisból jelentik: Alice Diplaracos, görög szépségkirálynő, az 1931-es Miss Európa, tegnap reggel tartotta esküvőjét Paul Linis Weillrel, a becsületrend parancsnokával. A férfi részéről Philippe Berthelot külügyminisztériumi államtitkár és Paul Morand, a közismert francia írók voltak a tanúk, míg Alice Diplaracos részéről Politis népszövegségi titkár és Paul Valéry író, a francia akadémia tagja jelent meg.

— ERZSÉBETVÁROSI HIREK. Erzsébetvárosról jelentik: Tavaly április 26-án a kisküüllőmegyei Bernádia község kocsmájában borozott Popa Vasile, a falu bírja, fiával és a pappal. Nemsokára beléptek Moldovan Alexandru és Boila Vasile, a bíró két régi elensége. Rövid szótás után a két ember elverte és megbicskázta a bíró és annak fiát. Az erzsébetvárosi törvényszék 1—1 havi fogházra ítélte őket. — Ez év július 13-án a Medgyes felé vezető országúton ugyancsak régi haragosok találkoztak. Buhari József és Ciurar Monu balázstelki lakosok megtámadták Tocu Rupát. Az visszazsaladt Balázstelkére és bemenekült Grecu Péter házába. Iámadói azonban rátörték az ajtót és bottal, fejszével úgy elverték, hogy még aznap meghalt. A törvényszék Buharit 2 évi, Ciurart 1 évi börtönrre ítélte. — Végül Balázs József gálfalvi jegyző felett ítélkezett a törvényszék, aki egyben a község postafőnöke is volt. Ilyen minőségében felvett 1000 lejt, amely Avram Stéfánnak érkezett és még tavaly augusztusban és csak az idei év februárjában adta ki neki. Balázs azzal védekezett, hogy a havi kimutatás során hiányt fedezett fel s annak pótlására használta fel az idegen pénzt, amelyet azonban legközelebbi fizetéséből vissza akart téríteni a címzettnek. Balázst 6 havi börtönrre, 3 évi hivatalvesztésre és 3 évi politikai jogvesztésre ítélték.

★ Orvosí hír. Dr. Salusinszky Jenő szülésznőgyógyász, urológus rendelőjét áthelyezte Voevodul Mihai (Kolostor) utca 1 szám alá. Rendel 11—12, 5—5 és 6—8 óráig.

REMINGTON

Jubileumi model, amely 60 szériás gyártási korszakra teszi fel a koronát

Erdélyrészi képviselők:

Brassó, Kolozsvár,
Temesvár:
CARTEA ROMÁNEASCĂ

Arad:

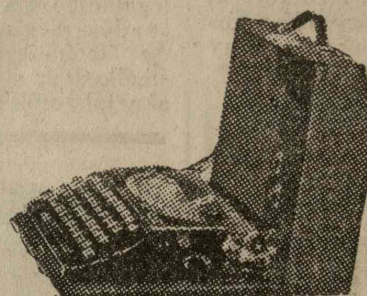
„DICOZEANĂ”
Könyvkereskedés

Erdélyrészi képviselők:

Hagyszeben:
KRAFT és DROTLEF

Déva:
CULTURA ROMÁNEASCĂ

Marosvásárhely:
RÉVÉSZ ERNŐ



VEZÉRKÉPVISELET: NICOLAE IVANOVICI
BUKAREST, PAS. VILAGROS.

BUTORAINK
MINŐSÉGE
ÁRAINK
OLCSÓSÁGA

szerezték meg gyártmányainknak
ORSZÁGOS HIRNEVÉT!

SZÉKELY-RÉTI

ERDÉLYRÉSZI BUTORGYÁR R. T.

MAROSVÁSÁHELY
BUKAREST
BRASSÓ

Meghívásra rajzainkkal felkeressük

Irta: FARKAS ALADÁR

17

Az egyedülálló fűzők szereke.

MAJESTIC

TARZAN?

„MEDVE” gyógyszertára
Nagyszében – Sibiu

Parlotti

OKTOBER 26.

B. L. 7. OLDAL

ACFR—ASTRA 4:0 (1:0). Elsőosztályú bajnoki. Biró Gergely. A vsutas csapatra első félidőben alig lehetett ráismerni multheti szép játéka után. Tervszerűtlen csapdosást láttunk mindkét részeől. Az első félidő gólját Székely beadásától Vajda lőtte. A félidő végén Gergely bíró kiállította Stioia Astra játékosát, aki a közönséggel került összeütközésbe. A csapat után visszaesett és tulhangos, elfoglult közönsége is elhallgatott — nagyon helyesen. A vasutasok fölénybe kerülnek és Russu egy, Székely két góljával

győznek. A győztes csapat legjobb embere Székely, az Asztrából Ciubuc kapus és Pestrea.

Glória—Spárta 6:0 (4:0). Másodosztályú derbi. Biró Hamar. Ugy indult a mérkőzés, hogy a Spárta győz. Veszélyesen támadtak, csak gólt nem tudtak lőni, amiben nagy része van Jónás Glória kapus kitűnő védésének. A győztes csapatnak szerencséje van Blénessyvel, aki egymaga három gólt rúgott és a másodosztályban a legjobb csatár.

Oriási meglepetések a magyar profiligában

Budapest, október 24.

A magyarországi professzionista labdarúgó-bajnokság hatodik fordulója egész sereg meglepetést hozott. Az élsapattok részére fekete vasárnapot szereztek a hátráballók, kivéve a Ferencvárost, mely imponáló gólaránnyal győzött.

III. kerületi FC—Ujpest 3:2 (1:1). A nap legnagyobb meglepetése. Az első gólt a budaiak érik el Fenyvesi révén, a 32-ik percben. A 44-ikben Avar szabadrugásból egyenlít. A második félidő első percében Blaskó újra vezetéshöz juttatja a III. kerületet, majd a 22-ikben Kóvágyó miatt megítélt szabadrugásból

3:1-re szaporítja a gólok számát Fenyvessy. Az Ujpest a 40-ik percben Farkas lövésével szépít az eredményen.

Kispest—Hungária 3:3 (2:2). Reális eredmény. A Hungária gyengén játszott, a Kispest pedig nagy lelkesedéssel.

Ferencváros—Szeged FC 7:1 (3:0). A Ferencváros csapatából kikerültek a Takács-fivérek, de úgy látszik, nem vált kárukra a csapat megváltoztatása. A Tancos—Toldi—Turay—Kovács—Kohut csatársor bevált.

Attila—Nemzeti 2:0 (1:0). Budai 11—Soroksár 3:1 (2:1). Somogy—Bocskai 1:0 (1:0).

Mezőgazdasági SZECZYÁR

jó fekvésben, bérbeadó. — Tudakozódás „Fővonal” alatt e lap kiadójába keretlik

Legalább 10.000 asszony

használja és dicséri naponta a Biri néni szakácskönyvét. mert többszáz kitűnő konyha receptje alapján mindenki könnyen vezetheti a legigényesebb háztartást is: levesek, sütek, előételek és tészták, befőttek és savanyúságok készítésére egyaránt szolgál kitűnő receptekkel. De nem hiányzik belőle a halak, fagyaltok sem, amint-hogy megtaláljuk benne azt is, mik a teendők a disznóölés körül, hogyan kell zöldséget aszalni, szappant főzni, kenyeret sütni, kávét főzni, veteményeket, káposztát télire eltenni, zsírt olvasztani és — puliszkat főzni. Egyszóval: felöleli a háztartás konyhai részének minden ágát, receptjei világosak, egyszerűek, mindenki számára érthetőek. A vaskos kötet ára tartós, kemény kötésben 150 lej.

SZENZÁCIÓ!

Erdély Utja
MIKES IMRE
2 Kötet
fűtve 160.—
Egész vászonban 200.—
Kapható minden könyvkereskedésben.
Megrendelhető a
Brassói Lapok Könyvostályában

Most jelent meg! 2 új könyv

SIGMUND FREUD

BEVEZETÉS A PSZICHOANALIZISBE

28 előadás

Fordította dr. Hermann Imre
Ára 180 lej

A MINDENNAPI ÉLET PSZICHIOPATHOLOGIJÁJA

(Az elfejtés, az elszólás, elírás, babona és tévedés)

Fordította dr. Takács Mária
Ára 240 lej

Kaphatók a BRASSÓI LAPOK Könyvostályában, Brassó, Kapu-u 56—58 az udvarban.



A világhírű fró 18 beszélgetése a világhírű államférfiúval. Fordította dr. Ruttkay György
Címe:

MUSSOLINI VALLOMÁSAI

Ára 57 Lei.

Kapható: BRASSÓI LAPOK KÖNYVOSTÁLYÁNÁL

Német zsebszótárak

A német szavak is latin (magyar) betűkkel szedve

LINGUA SCHENK: Kézi szótárak, 160, mindkét rész egybe-kötve — — — — — Lei 130

Magyar-német rész, külön kötve Lei 51

Német-magyar rész, külön kötve Lei 51

SCHIDLOF: Német liliput zsebszótár, 320, két rész egybe-kötve — — — — — Lei 51

LINGUA: Német liliput zsebszótárak, 320.

Magyar-német rész, külön kötve Lei 61

Német magyar rész, külön kötve Lei 61

Kapható a

Brassói Lapok Könyvostályában

Leszállított árban

100 újságcikk alapján

ROMÁNUL

Magánuton gyorsan és tökéletesen legkönnyebben tanulhatja meg a román nyelvet Dr. CHERES-TESIU és DERY kolozsvári professzorok szerkesztésében megjelent 10 füzetes nyelvtanából

250 Lei helyett csak 150 Lei.

Postai megrendeléseket azonnal elintézt a

Brassói Lapok Könyvostályája

ATHENAEUM KIADÁS

32 LEJES REGÉNYEK

JEAN FAYARD

SZERETNI — GYÖTRELEM

Egy mai kaméliás hölgy regénye — az 1932 évi Goncourt-díj nyertese. 224 oldal.

SZEDERKÉNYI ANNA:

FELSZABADULTAK

Egy asszony megragadó regénye, vergődő korunk legizőbb problémái 203 oldal.

KÖRMENDI FERENC

IND. 7¹⁵ VIA BODENBACH

Egy kalandos utazás története A budapesti kalandírójának szenzációs regénye 216 oldal (Postai küldésnél a portóval drágább)

Kaphatók a

Brassói Lapok Könyvostályában.

Műszaki könyvekben,

nyelvtanokban, szótárakban állandó nagy-
raktár a Brassói Lapok Könyvostályában. Kérje díjtalan árajegyzékeinket.

Notariatul cercnal Cozmeni,
Jud. Ciuc.

Nr. 1121/1932.

HIRDETMEŒY.

Cozmeni község-házánál 1932 október 29-én d. u. 2 óraker nyilvános árverésen eladatik 2 drb. kiselejtezett tenyészbika és 1 drb. kan

Lazaresti község-házánál ugyanazon a napon d. u. 4 óraker szintén nyilvános árverésen eladatik 1 drb. kiselejtezett tenyészbika.

Ha az árverés eredménytelen maradna, ugy a fenti helyeken és órában 1932 november 7-én új árverés tartatik.

Cizmeni, la 17. Octomvrie 1932.

Primarul comunei Cozmeni

Josif Potyó ss.

Primarul comunei Lazaresti

Joan Abraham ss.

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznapi: egy szó 6. vastag betűkből 12 lej. Vasárnap: 7.50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyeszi hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény.

Vétel-eladás

150 mázsa jó réti széna és sarju eladó, Kuttliknál, Nagy-Ajta. 19604

Háziasszony és szakácsnő

megváltója a
KA-KA-WI,

mert nincs füst jó a huzat és minden étel kitűnően sikerül

Allást nyer

SZÖVŐMESTER azonnali belépésre kerestetik Regner et Weiss Textilgyárban. Oradea. 19639

Keresek azonnalra egy író és számológép műszerész, AEG București, Calea Victoriei 93. 19632

Lakás

Szoba, konyha, mellékhelyiségekkel, viz, villany felszereléssel kiadó. — Brassó, Gyár-ut 92. 19627

Azonnal 2 és 3 szobás modern lakások, Hosszu-utca 138 dern lakás, Hosszu-utca 138 kiadó. 19638

Vegyes

Clujon „Corona” szálloda 10 szobával, vendéglő, büffé, város központjában, Calea Victoriei 49, sürgősen kiadó. Szükséges tőke 120.000 lej. — Értekezni Cluj, Strada Juliu Maniu 27, vagy Násádon kir. közjegyzőnél. 19621

Könyvek

A nemi belegségek

okai, tünetei, kezelése, védekezés.
Írta: dr. Vanda János tanársegéd.

Ára 60 Lei.

Kapható:

Brassói Lapok Könyvostályában

Páratlan olcsóság, csak 5 lej egy detektív-regény. A 113-as percsmó, Egy nagystiliú szélhámós, A kísértet tanya, A medieiek töre, Jajkiáltás a tulvilágról, Egy álarcos bál rejtelmei, A fehér kastély titka, A titokzatos villa, Az apáért Amig az álarc lehull, Egy éjszaka a Berviczky kastélyban, A rádium halál, végzetes asszony, Az olajlámpás, Nyomok a hóban. 15 kötet 75 lejért. Az összes szám megrendelésénél portómentesen szállítja a Brassói Lapok Könyvostályája.

10 darab Népszerű regény, míg a csekély készlet tart 50 lej, vidékre portóval 60 lej, utánvétellel 66 lej. Maupassant A másik gyermeke, Csermely: A basa topánkái, Csermely: Adieu Madame, Forró Pál: A megölt szerelem, Forró Pál: Különös tüzek, Forró Pál: Aki mindig csak vendég, Csermely: A boszu örvényében, Szász Béla: Az öreg szoltár titka, Altai: Célnál, Megrendelhető a Brassói Lapok Könyvostályától.

FIATALOK tanácsadója Szerelmi levelező, kiegészítő a társaság illemszabályaiival. Bélyegnyelv, virágnyelv, stb. Ár színes borítólappal 40 lej.

Felelősszerkesztő: Kocsis Béla. — Szerkesztőség és kiadóhivatal Braşov (Brassó), Károlykirály-utca 56—58. szám. — Telefon: 82.

Fiókiadóhivatalok: Déva, Str. Ion Creangă 2. Telefon 17. (Balogh Géza, igazgató). — Marosvásárhely, Piaţa Regele Ferdinand (Főter) 53. Benjámin Árpád és Bernáth Ernő. — Temesvár, Arad- és Krassószörényvármegyék: Némény Gábor (Temesvár, I. (Str. Lonovici 5) Telefon: 1711.

Főmegbizott a Regát részére: Dán Mózes, Bukarest, Str. Mihai Cogălniceanu 30. MEGBIZOTTAK. Arad: Kozma Hugó (Bulev. Regele Ferdinand, Boros Béni-tér 62). — Buda-
rest: Dán Dániel és Gerő Sándor — Óes: Vadász Bogdán (Str. Caragiale No. 5. — Kolozsvár: Dénes József (Strada N. Curches 3, volt Vár-utca). — Lugos: Tóth Gyula. — Nagyszeben: Szigetváry László (Strada Turnului 13). — Nagyvárad: Szabó László (Strada Constantin 2) — Udvarhelymegye és Székelyudvarhely: Varró Elek (Orbán Balázs-utca 31. — Szilágy: Somlyó: Helperin Ernő. — Torda: Dénes József Str. Regele Ferdinand 25.

Központi szervezők pénzfelveteli jogosultsággal: Bartha Géza, Dán Mózes. HIRDETÉSEKET felvesznek a kiadóhivatalok, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi hirdetőiroda. Részletes tarifákkal készséggel szolgálunk